

Het

Kim Phuc Phan Thi

napalm

Haar leven van vuur naar vrede

meisje

Kim Phuc Phan Thi

Het napalmmeisje

Haar leven van vuur naar vrede

UITGEVERIJ BOEKENCENTRUM • UTRECHT

Inleiding

Oorlog en vrede

Ik droom al bijna tien jaar over dit boek. Misschien zelfs wel langer, als je de jaren meerekent waarin ik wel wilde schrijven, maar dat verlangen telkens wegduwde omdat mijn zoontjes al mijn aandacht opeisten. Als ze ouder zijn, ga ik mijn droom waarmaken, nam ik me voor, een overweging die paste bij mijn levensfase. Mijn zoons zijn nu ouder.

Denise Chong heeft een boek over mijn verhaal geschreven, *The Girl in the Picture* (vert. *Het meisje van de foto*). Dat is een goed en gedetailleerd verslag van de gevolgen van de Vietnamese burgeroorlog voor mij, dat vooral inzoomt op de beroemde foto waarop ik wegvlucht voor een napalmbombardement. Chong heeft gedegen werk geleverd wat de historische en geografische achtergrond, de bombardementen en de slachtoffers van de oorlog betreft. Maar daaronder bevond zich nog een verhaal, een goddelijk fundament dat zelfs ik decennialang niet heb opgepikt: geestelijke stapstenen die, zonder dat ik me ervan bewust was, de weg naar God vormden.

Het is dát verhaal dat ik hier wil vertellen. Ik wil vertellen van Gods trouw in de periode dat ik in de greep van een verlamme angst was. Ik wil vertellen over zijn goede zorgen toen ik geen schuilplaats had, en honger en kou leed. Ik wil vertellen dat Hij naar me op zoek was toen ik zelf nog dacht dat ik een onbeduidend en liefdeloos leven zou leiden. Maar bovenal wil ik vertellen van zijn vrede, 'de vrede van God, die alle verstand te boven gaat'¹, de vrede die ons hart en onze gedachten bewaart in Christus Jezus. Want waar ik nog meer naar verlangde dan naar genezing van mijn wonden en hoop in

mijn hart, was vrede voor mijn gekwelde ziel. Vrede! Ja, daar wilde ik over schrijven.

Juist doordat ik altijd zo sterk naar vrede heb verlangd en toen – wonder boven wonder – daadwerkelijk vrede mocht ervaren, is alles in mij nu gericht op een leven vanuit vrede. Ik wil me elke dag openstellen voor de vrede die God geeft, en haar mijn gedachten, daden en werk laten doortrekken, haar overal met me meedragen en uitdelen aan iedereen die ik ontmoet.

Dat houdt in dat ik de lezers die hopen hier een weloverwogen mening over de oorlog aan te treffen teleur moet stellen. Er is een tijd geweest dat ik er een dergelijke mening op na hield – een denktrant waar ik kort naar terugkeer als die periodes uit het verleden aan de orde komen – maar in de loop van de afgelopen vier decennia ben ik veel meer geïnteresseerd geraakt in het onderwerp vrede. Ik ben ervan overtuigd dat een nauwgezette studie van wat vrede is een veel sterker verbindend effect heeft dan het uitspitten van de verschrikkingen van de oorlog. Door samen, als een vreedzame samenleving, een vreedzaam leven te leiden kunnen we de problemen te lijf gaan.

Wat ik uiteindelijk wil bereiken met het vertellen van dit verhaal? Dat ook jij de vrede die ik heb gevonden ten volle zult leren kennen en beleven. Ik wil niets liever dan dat ik ooit, als we elkaar in de toekomst eens tegenkomen, van je hoor dat mijn verhaal je op de weg van de vrede heeft gewezen. Een groter compliment is niet mogelijk.

Voor je gaat lezen moet ik nog iets bekennen. Ik zou graag willen dat ik me bepaalde gebeurtenissen van veertig jaar geleden scherper kon herinneren. Misschien ligt het aan Gods barmhartig ingrijpen in mijn leven dat ik nu ik ga schrijven sommige taferelen en voorvallen niet goed kan reproduceren, ook na veel inspanning niet. Ik heb waar mogelijk navraag gedaan, in een poging de gang van zaken zo secuur mogelijk te kunnen weergeven, maar mijn verhaal is al zo vaak en door allerlei verschillende mensen verteld dat het niet anders kan

dan dat sommige feiten op de volgende bladzijden niet helemaal overeenkomen met die andere verslagen. Toch sta ik achter wat ik heb geschreven.

INDOCHINA, 1972

Geliefde broeders en zusters, wees niet verbaasd over de vuurproef die u ondergaat; er overkomt u niets uitzonderlijks. Hoe meer u deel hebt aan Christus' lijden, des te meer moet u zich verheugen, en des te uitbundiger zal uw vreugde zijn wanneer zijn luister geopenbaard wordt.
De apostel Petrus in zijn brief aan de gemeenten in Klein-Azië.²

Het doel van de wijze is niet het najagen van genot, maar het vermijden van pijn.
Aristoteles

Proloog

Op naar een soepele huid

Februari 2016

Ik geloof niet dat ik hier ooit aan zal wennen.

Eigenlijk zou ik blij moeten zijn met zo'n abrupte verandering van weersomstandigheden. Florida staat bekend om zijn warme wind, gematigd klimaat en zonnige, aangename dagen. Maar als mijn man Toan en ik onze woonplaats in Canada verlaten om naar Miami te vliegen en we op het vliegveld worden overvallen door een hitte als van een oven, reageren de littekens waardoor ik al vierenzeventig jaar getekend word fel op de vochtige lucht en de warmte. Inderdaad, mijn huid trok meer in het winterse klimaat van Toronto, maar in ieder geval was alles daar stabiel. Ik wist precies waar ik aan toe was. Het is namelijk niet alleen de warmte in Miami die me pijn doet, maar het verschil met waar ik vandaan kom.

Ik krijg de journalisten van verschillende nieuwsmedia in het oog. Ze staan op me te wachten om mijn bezoek te kunnen verslaan en ik verzamel moed om op de microfoons af te stappen en hen te begroeten – één en al glimlach en kalmte. Na een korte persconferentie in de aankomsthal word ik naar een wachtende auto geloodst die me naar het hotel zal brengen waar we altijd verblijven.

'Hoe voel je je vandaag, Kim?' hadden de verslaggevers gevraagd. En: 'Helpen die laserbehandelingen echt je littekens te verminderen?' Tijdens de rit van twintig minuten naar mijn bestemming denk ik eens goed na over die vragen. Hoe voel ik me? Heeft deze kuur wel enig effect? Eerlijk gezegd

weet ik het niet. Ik geef pas een oordeel als alle zeven behandelingen achter de rug zijn, zeg ik tegen mezelf, in het besef dat als ik nu al iets moet zeggen ik moet toegeven dat ik nog niet ben waar ik hoopte te zijn. 'We houden vol!' had ik gezegd met een stoer vuistgebaar naar de zwerm verslaggevers op het vliegveld. 'We blijven erop vertrouwen dat mijn huid soepel wordt.'

De volgende ochtend worden Toan en ik naar de kliniek van dokter Jill Waibel gebracht, de dermatoloog die me zal behandelen. Er staan nu nog meer verslaggevers op me te wachten, die allemaal hopen op een nieuwe primeur: Hoe zou ik de voortgang die er tot nu toe is geboekt omschrijven? Hoeveel verbetering wordt er van de behandeling van vandaag verwacht? Hoelang zal ik onder verdoving zijn? Hoeveel pijn voel ik als dokter Waibel aan het werk is?

Op die laatste vraag antwoord ik met een geforceerde grijns: 'De beste pijnstillers kunnen maar zo'n dertig procent van de pijn wegnemen. De overige zeventig procent voel ik. En dat voelt net alsof ik op een barbecue word gelegd en bijna gaar word geroosterd.' Want dat is de pijnlijke werking van deze laserbehandelingen: om mijn littekens te kunnen verbeteren moet mijn huid opnieuw helemaal verbrand worden. Tijdens een langdurige ingreep worden duizenden microscopisch kleine gaatjes in de littekens geboord, in de hoop dat er doorbloeding gaat ontstaan in de aangetaste gebieden, waar die al sinds mijn kindertijd heeft ontbroken.

'Dit is echt nodig, Kim,' had dokter Waibel me tijdens mijn eerste consult, bijna een jaar geleden, uitgelegd. 'Pijn met een doel, zozegd.'

Nu ik voor de vijfde keer in acht maanden in Miami ben, probeer ik het gekeuvel uit de wachtruimte van de kliniek te negeren, waar de journalisten die op mij zitten te wachten het hebben over crudités en broodjes. Ik concentreer me op wat er gaat komen: *Vandaag zet je weer een stap in de richting van herstel en gezondheid, Kim. Pijn met een doel. Deze pijn dient een goed doel.* Ik kleed me uit en trek een ziekenhuis-

hemd aan, ga op de koude, grijze onderzoektafel liggen, puf de angst weg die ik altijd vlak voor een behandeling voel, en besluit Jill op haar woord te geloven.

Het moment is voor altijd gevangen in de iconische foto van de negenjarige Kim Phuc die weggrent voor de napalmbommen. Het helse vuur heeft haar kleren verbrand en is diep onder haar huid gekropen. Een schrijnend beeld van de gruwelen van het oorlogsgeweld in Vietnam.

Niemand verwachtte dat Kim het zou redden. Drie dagen lang lag ze voor dood in het mortuarium van een ziekenhuis. Maar ze overleefde het wél, al had ze een lange weg te gaan. In dit boek vertelt ze over haar jeugd, het moment dat haar leven veranderde en de vaak zo pijnlijke weg naar genezing en vrede.

Het napalmmeisje is een waargebeurd verhaal over hoe oorlog een jong leven in één tel kan verwoesten. Maar het is ook een hoopgevend boek over de veerkracht die Kim Phuc Phan Thi vond in de liefde en genade van God.

Kim Phuc Phan Thi woont tegenwoordig met haar man en twee volwassen zoons in Canada. Ze is meermalen gelauwerd voor haar inzet voor verzoening en wereldvrede en ontving onder meer zes eredoctoraten voor haar werk ter ondersteuning van jonge oorlogsslachtoffers wereldwijd.

ISBN 978-90-239-5227-5